

Dr. Anton Korošec - prosvetni minister

Belgrad, 30. junija. o. Dne 29. junija je izšel kraljevski ukaz:

V imenu Nj. Vel. kralja je z ukazom kraljevskih namestnikov sprejeta ostavka Božidara Maksimovića, ministra za prosveto, ki je stavljen na razpoloženje.

Z istim ukazom je postavljen za ministra za prosveto g. dr. Anton Korošec, predsednik senata in minister v pokoju.

Dr. Korošec prevzel posle

Belgrad, 30. junija. m. Novoimenovani prosvetni minister dr. Anton Korošec je danes ob navzočnosti predsednika vlade Dragiša Cvetkovića prisegel. Obred je opravil župnik župnije Kristusa Kralja msgr. Petrič. Po zapiseki se je dr. Korošec takoj odpeljal v prosvetno ministrstvo, kjer ga je pričakoval dosedanj prosvetni minister Boža Maksimović, in prevzel vse posle svojega ministrstva.

Popoldne ob 6 je dr. Korošec v kabinetu prosvetnega ministrstva sprejel domače časnikarje ter jim dal izjavo, v kateri podaja smernice svojega delovanja v novem resoru. Pri sprejemu so bili navzoči še tiskovnega urada Predrag Milojevič, glavni ravnatelj agencije Avale Giorje Perić in zastopniki vseh dnevnikov v Jugoslaviji. Dr. Ant. Korošec se je z vsemi najprej pristožno pozdravil, nato pa je podal izjavo:

Izjava ministra dr. Korošca

Belgrad, 30. junija. AA. Danes popoldne ob 18. uri je novi prosvetni minister dr. Anton Korošec sprejel v svojem kabinetu zastopnike tiska in jim izdal sledečo izjavo:

»Prevzemam prosvetno ministrstvo v resnem času. Naši državci so sicer res prihranjene vojne strahote, vendar jo dosegajo valovi borbe, v kateri se odločuje usoda sveta. Danes gre za vse kulturne in moralne vrednote človeštva in celo za najvišje človeške dobrine: vero, družino, domovino. Zato moramo biti pripravljeni, da se uspešno upremo vsem eventualnostim, ki bi utegnile nastopiti v vrtnicu dogodkov.

Prosveta je temelj zdrave državne politike. Prosvetljeno ljudstvo hodi po varni poti bodočnosti. Prizadevati si moramo, da bomo dali našemu narodu najboljšo prosveto, ki bo odgovarjala sedanjim razmeram na svetu ter pogojem in potrebam današnjega družabnega reda in napredka. Odstranjevanje je treba s pripravljenimi pedagoškimi metodami vse škodljive vplive vidnih in nevidnih sil in v prosveti morajo priti do izraza samo pozitivne norme današnjega kulturnega stremeljenja. V prosveti ne more in ne sme biti neodločnosti, omahovanja in blodenja. Vse mora biti jasno, precizno, odločno. Prosvetni in kulturni ukrepi morajo biti smelni in energični. Samo tako se da izvesti kulturni in moralni prepoved.

V prosvetnem pogledu je naša država precej zaostala za mnogimi drugimi državami. Moramo pohiteti, da jih dosežemo in po možnosti nekatere tudi prehitimo. Zato je potrebno sodelovanje vseh prosvetnih faktorjev, v prvi vrsti prosvetnih delavcev, ljudskih učiteljev in profesorjev. Na njihovo iskreno sodelovanje računamo z gotovostjo. Vemo, da je njihov današnji položaj težak, storili pa bomo vse, da se popravi do skrajnih mej možnosti. Preskrbljeni in zadovoljni prosvetnih delavcev, o tem smo prepričani, se bo ves posvetil z gorečnostjo in ljubeznijo svoji visoki in pomembni vlogi kulturnega delavca in vzgojitelja mladine. Na mladini sloni bodočnost države in naroda. Vsa naša pozornost se mora obrniti njeni narodni in moralni vzgoji. To so osnovne smernice naše prosvetne politike. Varovali, negovali in razvijali bomo jezikovne in narodne tradicije Srbov, Hrvatov in Slovencev, svetinje in običaje vseh priznanih veroizpovedi ter bomo s tem skrbeli, da bodo vse šole in vsi prosvetni zavodi sploh postali čebelnjaki reda in dela in sejalci prosvete in morale resnične narodne kulture in rodoljublja.

Mladino moramo pripraviti, da bo potom prosvetljenosti duhovno in moralno oborožena za ono veliko dobo, ki prihaja na svet. Mora biti vzgojena v žrtvovanju za narodne ideale v goreči ljubezni do domovine in iskreni vdanosti vzvišenemu prestolu in domu Karadjordjevičev. Vse kulturne ustanove, vsi vzgojni faktorji, vsi prosvetni delavci se morajo mobilizirati za veliko akcijo prosvetnega in moral-

nega prepoveda. Pričakujemo od vseh največje žrtve in napore v korist domovine in naroda, pripravljeni pa smo vedno ustreči vsem njihovim upravičenim željam in potrebam. S složnim in požrtvovalnim delom bomo obvarovali mladino zablod in krivih potov in jih napotili na pravo moralno in narodno pot. Dobra in smiselna prosvetna politika bo zanesljivo jamstvo in temelj za kulturni in gospodarski razvoj ter napredovanje našega naroda.

se bilo letalo maršala Balba zrušilo na tla v bitki z drugimi letali.

Hitlerjevo sožalje

»Ta trenutek sem zvedel za letalsko smrt Vašega maršala Itala Balba. V zvezi s hudo izgubo, ki je zadela Vas in ves italijanski narod, Vam izjavljam svoje najgloblje sožalje. Poleg maršalovega odra se bo v žalosti poleg italijanskega naroda pridružil tudi nemški narod. Dela maršala Balba za mladi rimski imperij bodo pri nas in pri Vas ostala nepozabna.

Budimpešta, 30. jun. Stefani: O junaški smrti maršala Balba se kaže v Madžarski iskreno obžalovanje ne samo pri vojaških in zrakoplovnih krogih, temveč tudi v javnem mnenju. Vsa Madžarska sočustvuje v bolesti fašistične Italije. Madžarski radio se je nocoj spomnil maršala Balba, navajajoč, da je njegova junaška smrt povzročila na Madžarskem globoko žalost. Kot politik in vojak je spadal Italo Balba med najvidnejše osebnosti nove italijanske generacije. Madžari, ki so imeli z Balbom službene ali neslužbene stike, so spoznali maršala Balba kot iskrenega in zanesljivega prijatelja Madžarske. Na Madžarskem se še danes vsi spominjajo preokceanskih poletov, ki jih je organiziral maršal Balba in ki so prinesli italijanskemu zrakoplovstvu novo slavo. Madžarsko javno mnenje izraža v tem tužnem trenutku globoko sočutje z Italijo.

Rdeče čete vdirajo tudi v staro Romunijo

Nemčija in Italija obljubili Romuniji neposredno pomoč

Bukarešta, 30. junija. o. Danes so se tukaj v precej senzacionalni obliki razširile novice, da so rdeče čete na eni točki prekorale besarabsko mejo in začele prodirati celo v staro Romunijo. Romunski listi, ki objavljajo to vest, se vprašujejo, ali so rdeče čete prodrle naprej po pomoči, ali pa se je to zgodilo po načrtu. Rdeče čete so prišle čez črto do mesta Rorohoi, ki je 15 milj (25 km) proč od reke Prut v stari Romuniji.

Pri prodiranju v Besarabijo in Bukovino se rdeče čete poslužujejo padalcev in oklopnih oddelkov. — Vsa pristanišča ob ustju Donave so zaprta za promet. Pred Constanza in pred Sulino so romunske pomorske oblasti položile mine.

V Bukarešti so nocoj izjavljali, da sta Nemčija in Italija sporočili romunski vladi, da poročajo, da rdeče čete ne bodo nikjer prekorale črte na meji med staro Romunijo in Besarabijo ter severno Bukovino. Za poročstvo obljublja Italija in Nemčija Romuniji neposredno pomoč na suhem in v zraku.

Na posebni seji so člani romunske vlade pod predsedstvom kralja Karola razpravljali o tem, da bi se vlada preselila v zahodno Romunijo ali pa kam pod Karpate, če bi bilo to potrebno.

Bukarešta, 30. junija. o. »Cuventul« poroča, da rdeče čete zelo slabo postopajo s prebivalstvom v Besarabiji in severni Bukovini. V mestih v Besarabiji in Bukovini rdeče čete kar po svoje zapirajo romunske uradnike in intelektualce. Zelo značilno je, da so rdeče čete hotele ujeti dr. Bornescia, voditelja nemške manjšine v Besarabiji. Njega je v zadnjem trenutku neki zaupnik skrivaj opozoril, da ga hočejo rdeče čete umoriti. Romunskega vladnega guvernerja v Černovicah dr. Flondorja so rdeče čete imele 24 ur zaprtega. V številnih mestih in vaseh so rdeče čete romunsko prebivalstvo popolnoma izropale.

Boji v Afriki

Kairo, 30. junija. AA. Reuter: Neuradno poročajo iz Kartuma, da so mobilizirane enice angleške vojske v patrolni službi uspešno prekorale eritrejsko mejo na več krajih. V obmejni pokrajini Kasada, kjer je teren zelo težak, sta dva angleška oklopna avtomobila izvršila napad na dve skupini sovražne konjenice, od katerih je vsaka štela 1200 vojakov. Sovražna konjenica se je umaknila.

Mussolini na zahodni fronti

Pas operacij, 30. junija. Stefani: V spremstvu skupine višjih častnikov je Mussolini ponovno obiskal zahodno fronto, dočim je prej obiskal dve bolnišnici v Torinu, kjer se nahajajo 400 italijanskih častnikov in vojakov, s katerimi se je prijazno razgovarjal in jim čestil na hrabrem obnašanju v boju. Obenem je skupina francoskih ranjencev pozdravila Mussolinija z rimskim pozdravom. Potem se je Mussolini odpeljal z avtomobilom na Mont Cenis, kjer so ga na poti pozdravili številni prebivalci in vojak. Nato je Mussolini prešel na sovražno ozemlje, kjer so še vidni sledovi zadnjih borb. Okoli pol dne je prišel v prve italijanske borbene položaje na odseku Modane. Pregledal je italijanske čete in imel daljši razgovor z italijanskim prestolonaslednikom Umbertoom, armadnim komandantom na zapadu. Potem je pregledal na sovražnem ozemlju francoske utrdbe, ki so jih italijanske čete z držnim napadom osvojile. Tudi tu so opazili na vseh straneh sledove ogorčenih borb.

Sodelovanje Iraka in Turčije

Ankara, 30. junija. AA. (Anatolska agencija). Objavili so sledeče uradno sporočilo: Zunanji in pravosodni minister Iraka, ki sta prišla v Ankaro, da obiščeta vlado turške republike, sta imela več sestankov s turškimi ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom. Pri tem sestanku so turški in iraški državniki z zadovoljstvom premetrili solidne medsebojne prijateljske zveze in skupnost interesov med obema državama. Nato je zunanji minister Iraka odpotoval v Bagdad.

Številni letalski napadi na Anglijo

London, 30. junija. AA. Reuter: Zrakoplovno ministrstvo objavlja sledeče poročilo: Sovražna letala so preteklo noč letela nad srednjo in vzhodno Anglijo ter vrгла večje število bomb. Na nobenem kraju se sovražniku ni posrečilo razviti večjo delavnost. V nekem majhnem mestu sredi Anglije je bila poškodovana tamkajšnja bolnišnica. Obidli so bili tudi napadi na bristolski zaliv. Sovražna letala so izvršila tudi napad na neko škotsko mesto, kjer so metala eksplozivne bombe, ki pa niso napravile večje škode. V obrambi so bile protiletalske baterije, reflektorji in lovska letala zelo aktivna.

Potopljena angleška podmornica

London, 30. junija. AA. Reuter: Uradno se poroča, da je treba angleško podmornico »Gren-puse« smatrati za izgubljeno. Podmornica je imela 1520 ton in je razvijala brzino 16 vozlov na uro. Podmornica je bilo spuščena v morje leta 1936 in je stala 400.000 funtov šterlingov. V njej je bila posadka 55 mornarjev.

Chamberlain za vojskovanje do končne zmage

London, 30. jun. o. United Press poroča: Nocoj ob 20.45 je po radiu govoril bivši predsednik vlade in sedanj podpredsednik Churchillove vlade Neville Chamberlain. V svojem govoru je najprej poudaril, da vsi člani vojnega kabineta složno zastopajo mnenje, da se mora vojna nadaljevati do končne zmage. To, kar širi nemška propaganda o neenotnosti v angleški vladi, so same pravljice. Naša vlada se ne bo nikdar pogajala z nemško narodnosocialistično vlado. Če bo nemška vojska zmogla vdor v Anglijo, tedaj se bomo mi proti njej vojskovali na sleherni cesti, v vsaki vasi in v vsaki hiši. Prav tak pa se bomo z vso silo bojevali naprej proti Nemčiji na morju in v zraku.

Redni diplomatski stiki med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo vpostavljeni

Ankara, 30. junija. AA. Danes opoldne se je izvršila v sovjetskem veleposlaništvu izmenjava pismen, podpisanih po sovjetskem veleposlaniku Terentijevu in jugoslovanskem poslaniku Šumenkoviću o vpostavitvi normalnih diplomatskih odnosov z dne 24. junija t. l. med kraljevino Jugoslavijo in SSSR. V pismih je datum vpostavitve odnosov. Z zadovoljstvom se na obeh straneh pozdravlja in vpostavitve odnosov, ki odgovarja interesom obeh držav in ki bo pripomogla k razvoju in utrditvi medsebojnih gospodarskih odnosov. Tega slovesnega akta so se udeležili člani sovjetskega in jugoslovanskega poslaništva.

Včeraj je sv. oče Pij XII. sprejel v posebni avdijenci angleškega poslanika pri Vatikanu.

Francoska vlada se seli iz Bordeauxa

Bordeaux, 30. junija. AA. Havas: List »La Petit Gironde« objavlja podrobnosti o pripravah za odhod francoske vlade. List piše, da bo novo središče francoske vlade v nekem mestu centralne Francije. List navaja tudi, da se razpravlja o vprašanju da bi se francoska vlada vrnila v Pariz, in da je o tem bilo govora tudi v francosko-nemški komisiji v Wiesbadnu. Včeraj so dolge vrste avtomobilov in kamionov zapuščale Bordeaux. Ni še znano, kako dolgo se bo francoska vlada zadržala v centralni Franciji, verjetno je, da tako dolgo, dokler se ne reši vprašanje Pariza in še nekaterih mest v zasedenem ozemlju.

Bordeaux, 30. junija. AA. Havas: Predsednik francoske vlade maršal Petain je danes sprejel angleškega veleposlanika siru Campbella, od katerega se je poslovil pri odhodu v London.

Eabat, 30. junija. AA. Havas: Komandant francoske vojske v Afriki, general Nodess, se je 24. ur mudil v Rabatu, kjer je posetil maroškega sultana.

Marseille, 30. junija. AA. Havas: Maršalski škof Deleigies je poslal katoliškim vernikom poslanico, v kateri pravi, da so pravi sinovi cerkve oni, ki se zavedajo važnosti svojega položaja in pomagajo onim, ki delajo na tem, da se obnovi hudo skušana država.

Današnji številki so priložene položnice

Maršal Italo Balbo - mrtev

Njegovo letalo je z bilo neko angleško letalo pri Tobruku

Rim, 30. junija. o. Včeraj je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo:

Med nekim letalskim poletom pri Tobruku se je zrušilo v plamen na tla letalo, ki ga je vodil guverner Libije maršal Italo Balbo. Maršal Italo Balbo je bil z vsemi člani posadke, ki so bili na letalu, takoj mrtev. Zastave italijanskega orožja se klanjajo pred smrtnimi ostanki v čast Italo Balbu, prostovoljcu v svetovni vojni, članu fašističnega kvadrumvirata, junaku poletov nad Oceanom in guvernerju Libije, ki je padel na polju časti.

Kairo, 30. junija. o. Novica, da je angleško letalo nad Tobrukom sestrelilo letalo maršala Balba, je vsem Egiptu napravila zelo velik vtis. V Egiptu je bil pokojni Balbo kot guverner so-sednje pokrajine zelo znan. Balbo je večkrat obiskal egiptsko prestolnico Kairo.

Rim, 30. junija. AA. Stefani: Obenem z maršalom Balbom je bilo ubitih še 9 oseb, med njimi major pilot, kapetan, mehanik, radiotelegrafist in nekateri potniki, ki so potovali v službenih poslih v Tobruk, in sicer generalni konzul v Tripolisu Caretti, pehotni major Bersonell, topniški kapitan Quilici, ravnatelj ital. lista »Corriere Panano« in zrakoplovni poročnik Florio Cino, maršalov zet.

Tupanjanin — šef zemljoradnikov

Belgrad, 30. junija. m. Tu je bil danes sestanek širšega glavnega odbora zemljoradniške stranke. Zaradi odhoda šefa te politične skupine, dr. Gavrilovića v Moskvo, je glavni odbor izvolil za njegovega namestnika za ves čas Gavrilovičevega bivanja v tujini, bivšega poslanca dr. Tupanjanina.

Minister Beslič v Ljubljani

Danes popoldne se je pripeljal z avtomobilom v Ljubljano prometni minister inž. Beslič. Ostal bo nekaj časa v Sloveniji in si bo med drugim ogledal tudi dela pri graditvi nove proge Crno-

Kmetijski delavci in orožne vaje

Po ukazu vojnega ministrstva so začasno oproščeni orožnih vaj vsi tisti, ki so potrebni pri jesenskih kmetijskih delih

Gotovo bo zanimal vso našo javnost odlok, ki ga je izdalo ministrstvo vojske in mornarice, in ki določa naslednje:

1. Lastniki parnih in motornih mlatilnic, ki sami delajo z njimi, se oproste in ne vpokličejo na orožne vaje od 1. julija do 15. septembra 1940. V kolikor lastniki sami ne bi bili upravljalci parnih in motornih mlatilnic, bodo oproščeni vojaških vaj tudi tisti, ki so po navadi pri tem delu poleti zaposleni.

2. Oni, ki so potrebni pri oranju z lokomobili in traktorji, se oproste vpoklica na orožne vaje od 1. septembra do 1. novembra 1940.

3. Te oprostitve veljajo razen za primer aktiviranja edine, katerim pripadajo zgoraj omenjene osebe, ne velja pa za primer mobilizacije.

4. Odlok o oprostitvi od orožnih vaj omenje-

nih oseb bodo izdajali poveljniki vojnih okrožij na podlagi gornjih določb te uredbe.

Zainteresirane osebe morajo pravilno sestavljene prošnje (10 in 20 din kolek) poslati neposredno na vojno okrožje, ki bo odločilo, ali naj se dotični oprosti vojaških vaj ali ne.

V prošnji je med drugim treba navesti tudi očetovo ime, rojstne podatke (čas, kraj, občina, okraj), kakor tudi podatke o edinci, v kateri so bili dotični poklicani na orožne vaje. Navesti morajo v njej dalje, ali so lastniki in upravljalci parnih in motornih mlatilnic, oziroma strojev ali traktorjev, ki se uporabljajo pri oranju. Prošnji je treba priložiti tudi pravilno potrdilo pristojne občine o tem, da so dotičniki res lastniki omenjenih priprav, ali da so pri takšnem delu navadno zaposleni.

III. Dekliški dnevi na Betnavi so krasno uspeli

Maribor, 30. junija.

Zdelo se je, da letošnje ne bo mogoče prirediti deklških dnevov na Betnavi. Temni oblaki, ki so se zbirali na obzorju, so grozili, da bodo preprečili to prireditev, ki je do zdaj že dvakrat zbrala na tisoče deklet ter je rodila tako bogate sadove. Toda končno je le uspelo zagotoviti letošnji prireditev. Med dekleti lavantinske škofije je zavladalo veselje, povsod so se začele priprave za III. deklški dan. Navdušenje, ki je prevzelo dekleta vseh krožkov, požitovnost, s katero so zbirale sredstva za pot v Maribor, vse to je pokazalo, kaj pomeni našim dekletom Betnava. V nekaj letih je postal ta romantični gradič pod Pohorjem v bližini Maribora središče deklškega gibanja v Sloveniji ter žarišče plodonosnega apostolskega dela slovenskih deklet med narodom. Sadovi podrobnega, tihega dela med letom pa so se pokazali potem javno na vsakokratnem deklškem dnevu, ki poveže slovenska dekleta v eno samo družino. Bolj, kakor druga leta, pa je bila potrebna Betnava slovenskim dekletom letos. Zato so prihajala kljub težkim dnem v veseljem v srh. Zavedajo se, da bodo dobljeni v Betnavi obilno krasnih pobud za novo delo, da jih bodo letošnje prireditve navdušile za novo požitovnost.

Letošnji deklški dnevi so se pričeli včeraj. Deževje je, ki je nastopilo sinoči, zadržalo številna dekleta iz mariborske okolice, ki so se namečila v Betnavo. Prispelo pa jih je kljub temu izredno veliko ter jim je nudila Betnava v nevihti varno in toplo zavetje. Izostati je morala procesija z Najsvetejšim in gorečimi svečami po betnavskem parku. Večernice so se vršile v betnavski kapelici ter jih je opravil stolni kanonik dr. Mirt. Imel je na dekleta lep nagovor. Ta uvodna Marijanska prireditev, ki se sicer zaradi naliva in viharja ni mogla vršiti v celem svojem zunanjem sijaju, ki je prejšnja leta privabil v Betnavo na tisoče Mariborčanov in okoličanov, je bila pa zato notranje bolj prisrčna in globoka. Potem se udeležence podale k počitku. Prenočevale so v betnavskem gradiču, v gospodarskem poslopju na slami ter pri nekaterih radvajnskih posestnikih. To primitivno prenočišče pa ni nič vplivalo na dobro voljo deklet, ki so bila danes jutraj že na vse zgodaj na nogah ter so se zbrala na Betnavi. Krasno jutro, ki je nastopilo po sinočnji nevihti, je pri vseh dvigalo razpoloženje, ki je se naraščalo, ko so začele prihajati številne skupine novih deklet iz vseh vetrov na Betnavo. Znanke s prejšnjih betnavskih deklških prireditev so se zopet znašle ter se pozdravljale, vedno nove skupine so se pojavljale, mnoge so se pripeljale na okrašenih tovornih avtomobilih, z avtomobili, s kmečkimi vozovi, kolesi, iz bližnje okolice pa so prihajale peš. Ob šestih jutraj pa so se vsa dekleta zbrala na prostoru pred gradom in parvom ter so tam pričakovale z vso nestrpnostjo lavantinskega vladika dr. Tomažiča, ki se je točno ob napovedani uri pripeljal na vozu, ves radosten in veselo presenečen, ko je videl toliko mladine okrog sebe. Dekleta so škofa živahno in veselo pozdravile, krasna skupina v narodnih nošah —

svečinska dekleta v domačih, štajerskih nošah. Mariborčanka Vera Jemčeva v gorenski. Štefica Drolčeva pa v zilijski narodni noši, pa so mu izročile pisan šopek. Nato so dekleta v sprevidu spremila škofa in njegovo spremstvo čez mostiček v grajski park, kjer je bila pod mogočno bukvijo pripravljena prelepa arena: pod bukvijo na odru oltar, okrog oltarja pa klopi, na katerih je sedelo nad 1000 deklet. Sv. daritev je opravil škof dr. Tomažič ob asistenci stolnih kanonikov dr. Mirta in dr. Ostrca. Med sv. mašo je imel vladika krasno pridigo. Med mašo je bilo obhajilo deklet. Na stolne udeležence je pristopilo k mizi Gospodovi. Krasno zbrano petje je odmevalo po parku, pela so vsa dekleta lepe slovenske narodne mašne pesmi pod vodstvom radvajnskega kaplana g. Duha. Po sv. maši so dobila dekleta za zajtrk čaj in kruh.

Ob 9 dopoldne se je začelo slavnostno zborovanje. Med tem so prišle v Betnavo spet nove skupine deklet, ki sinoči in danes jutraj še niso utegnile, prispeli so častni gostje, med katerimi moramo omeniti okrajnega glavarja Eitelza, predsednika Prosvetne zveze dr. Hohnjera, ljubljanskega zastopnika prof. dr. Grafenauerja, mariborskega podžupana Zebota, ravnatelj dr. Sušnika, starešino okrajnega sodišča Lavrenčiča, tajnika Prosvetne zveze prof. Klasince, dalje so bila navzoča častna zastopstva iz Ljubljane in iz Zagreba. Bogoslovni profesor dr. Aleksič je otvoril zborovanje s pozdravom, katerega je naslovil na prevzvišenega vladiko dr. Tomažiča, na kanonika dr. Mirt ter ostale častne goste in na zbrana dekleta. Potem je imel govor o temi »Mir, sad pravičnosti in ljubezni«. Za njim je govorila gđ. K. Pipanova o temi »Dekle v delu za pravični mir«. Tretji govor pa je imel g. Iv. Žličar o temi »Bogu in domu«. Vsi govorniki so obravnavali najbolj pereče vprašanje današnjosti — vojno ter njene vplive in posledice na naš čas in naš narod. Dekleta so dobila v teh govorih veliko globokih in dragocenih pobud in navodil. Pred začetkom zborovanja so dekleta zapela »betnavsko himno«, s katero se je dopoldanska prireditev tudi zaključila.

Po zborovanju so dekleta večinoma ostala v parku, kjer je bilo za vse zelo zanimivo preskrbljeno. Vodstvo deklških dnevov je pripravilo številne šotore, v katerih so dobila dekleta poleg telesnega tudi duševno okrepilo v obliki raznih koristnih knjig in brošur, ki so si jih mnoga nabavila. Prva točka popoldanskega sporeda je bila namenjena razvedrilu, za katerega so poskrbeli posamezni Dekliški krožki. To so bili res veseli in ljubki prizori, ki so se vrstili eden za drugim pod mogočno betnavsko bukvijo, eden krožek je presenečal za drugim. Čudovito, kaj so vse dekleta pripravila in naštudirala. Imela pa so tudi tako hvalence krog poslušalk in gledalk, kakor še menda nikjer. Ura razvedrila je le prehitro minila ter je nato prišlo slovo. Ob 14.30 se je vršila sklepna akademija z zborna posvetitvijo Mariji in večernice, potem pa so se dekleta začela razhajati na domove. Le nerada so se poslovila od Betnave ter so se zabljujubele, da se bodo prihodnje leto njenemu klicu spet odzvale.

Škofja Loka

Če je šel človek pred kakšnimi 30 leti na dan, ko je bil v mestu sejem, po trgu, se je komaj preril, toliko ljudi se je nabralo od vseh strani. Če pa si tedaj obiskal še živinsko sejmšče, si videl, da so ljudje prignali na trg ogromno živine vseh vrst, in tudi, da so bile kupčije izredno živahne. Danes pa človek komaj ve na tak dan, da je v mestu še sejem. Če pa še stopiš na živinski trg, ne boš našel tam živinčeta, če ga iščeš z lučjo. Kje je vzrok temu velikemu nazadovanju, ki tako občutno posega v naše gospodarstvo? Zakaj pa so recimo v Kranju sejni vedno dobro obiskani? Ali bi ne bilo prav, če bi naši gospodarski krogi z oblastmi vred začeli resno misliti na to, da bi kmalu kaj ukrenili v tej smeri, da bi se sejni vsaj malo poživili. Bilo bi to v veliko korist vsem našim gospodarskim slojem, trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in tudi socialno šibkejšim slojem.

Pokalna tekma za »Slovenski pokal«

SK Kranj : SK Mars 2 : 1

Pred približno 200 gledalci je bila danes na igrišču SK Ljubljane odigrana pokalna tekma za »Slovenski pokal« med SK Kranjem in SK Mariborom. Zmagal je z rezultatom 2:1 SK Kranj.

Nakako šibki stopnji je dandanašnji slovenski nogomet, je najboljšje pokazala današnja pokalna tekma, ki je s svojim rezultatom eliminirala iz nadaljnega tekmovanja ljubljanski Mars.

Cepprav so Kranjčani zmagali, ni njihovo moštvo razen nekaterih zelo lepih potez, ki jih je napravil njihov centerhalf ter nekaj izredno stilno izvedenih intervencij, ki jih je bil podvel njihov vratar s popolnim uspehom, pokazalo ničesar. Njihov napad je bil neverjetno šibak in tudi nepribešen. Da so v Ljubljani zmagali, je prav za prav zaslug njihovega vratarja in nekaterih neumnih strelav, s katerimi je Maribor napad zapravil šanse za končni uspeh.

Mars je zaigral enako šibko. Razen dvajsetih minut v drugem polčasu, ko je ostro pritisnil na kranjska vrata, ni pokazal prav ničesar. Vse njegove linije so bile raztrgane in tudi igra je bila taka. Vsako akcijo, ki so jo poskušali smiselno izvesti nekateri prirebejši posamezniki, je vedno kdo »srečno« pokvaril.

Sodil je popolnoma v slogu igre g. Ehrlich.

Ljubljana čez nedeljo

Tudi danes je vreme pošteno nagajalo, kakor je nagajalo včeraj, ko so obhajali svoj veseli god Petri in Pavli. Le da je danes svojo zlobo še podvojilo. Bilo je popolnoma tako, kakršnega smo vajeni sicer aprila meseca. Nekaj časa je bilo lepo, nato se je napravil dež, kratka ploha je preselela tiste neprevidežne, ki so se preveč pogumno upali zdoma brez dežnika. Presneto hitro so morali stopiti, če niso hoteli biti premočeni.

Pusto vreme se je držalo kar ves dan. Popoldne pa je dež postal še vsiljivejši. Vsakih četrt ure se je spustila z neba ploha, ki je potem spet nehala kakor bi odrezala. Spremljali so jo bliski in gromi. Nejevoljni so bili nad tem muhastim vremenom seveda v prvi srti tisti, ki so se odpravili v dobri veri, da bodo imeli prijetno popoldne, ven, v pristo prirodo. Pa tudi drugim ni bilo preveč všeč, saj so morali nositi dežnike, namesto da bi pohajali okrog s praznimi rokami. Je že tako, da se letoš kar ne more narediti pravo vreme. Še zdaj se nismo pošteno preselili iz pomladi. Že sredi maja se je marsikdo veselil, kako prijetno se bo letoš lahko kopal, — zdaj pa vidi, da so mu bili čez njegove račune potegnjeni veliki križi. Še celo za sončenje letos ni nobene prave prilike, ko imamo vsak dan dež, kaj šele za kopanje. Tako pustega in čmernega leta kakor je letošnje, že ne pomnijo pri nas niti najstarejši ljudje.

Ne na policiji, ne na reševalni postaji niso zaznamovali posebnih dogodkov

Mirna je bila današnja nedelja, prav za prav kar dolgočasna. Ljudje skoraj niso vedeli, kako bi si pokrajšali čas. Dopoldne je bila celo promenada manj živahna kakor druge kratki. Precej se pozna, da je šolska mladina že odhitela na počitnice.

Danes tisti meščani, ki niso pohiteli ven, skoraj niso vedeli, kaj bi počeli, da bi jim popoldne hitrejši minilo. Z gledališči zdaj ni nič, ker sta tudi onidve nastopili svoje velike počitnice. V kino se skoraj ne spleča hoditi, kajti vsa tri ljubljanska bioskopska gledališča nimajo trenutno na sporedu filma, ki bi si ga res splečalo ogledati. Pa tudi na počitnice se že napravljajo, kakor se govori, — in zato zdaj, za konec sezone, prav gotovo ne bodo občinstvu dajala del, ki bi utegnili biti privlačna in privabiti kaj več gledalcev.

Kdor ni ostal v mestu in se na mlo in nemilo predal ubijanju dolgega časa, je krenil, če že ne na izlet, pa vsaj na sprehod v bližnje mesto okolice. Nekaj podjetnejših ljubljancev je krenilo tudi malo daleč iz mesta, na gore. Čudno, da se v teh časih sploh še kdo spomni na to pokrajino, kajne? Gore so bile kljub dokaj slabemu vremenu kar dobro obiskane.

Na Gorenjskem in na kamniški plati je bil obisk prav zadovoljiv. Posebno veselo je bilo v Bistrici, kjer so praznovali Petra. Pa tudi drugod so se imeli prijetno ter so si ob slovesu danes zvečer zaželeli, da bi se prihodnji nedeljo spet videli lepo čili in zdravi in veseli.

Danes sta obe — policijska in reševalna, — kroniki zaznamovali zatise. Na policiji so samo prignali v zapore nekaj posebno vsiljivih berčev ter postopakev, in aretirali nekega trgovskega potnika ter njegovo ženo, — oba že stara znanca, ki sta zaradi tatvin že večkrat imela kakšne sitnosti in neugodnosti. Na reševalni postaji pa je tudi vladal ves dan ljubi mir.

Mirno mesto — kljub burnim časom

Kdor je danes kaj hodil okrog po ljubljanskih ulicah, je lahko natihem čestital našemu meščan-

stvu, da se mu kljub nemirnim časom, ki zdaj težijo široki svet, prav dobro godi. O vsem mogočem se pri nas lahko še menimo, z rokami v hlačnih žepih se dolgočasi, potikamo okrog po ulicah in ne vemo, kaj naj bi prav za prav počeli. Drugje pa morajo premišljevati o popolnoma drugačnih rečeh, in niti urice več ne preživijo mirno. Kdor je danes gledal to zaspalo Ljubljano, ki je v blaženi lenobi čakala večera, je moral reči, da smo prav za prav za te čase neverjetno srečni, saj ni nikjer opaziti nikakršne skrbi.

Pojedel je iglo

Reševalna postaja je od Vidovega dne naprej skoraj mirovala. Zaznamovala je le nekaj prevozov bolnikov, nobenih hujskih nesreč ni bilo. Uprava jetnišnice je na Petrovo okoli 19.50 obvestila reševalno postajo, da naj pride z reševalnim vozom v jetnišnico, da bo prepeljala nekega mladega arestanta v bolnišnico na kirurški oddelk. Komaj 18letni Drago S. je krojaški vajenec, ki se je v popobiljevalnišči uroil krojaštva. Snoči je pojedel iglo, ki mu je običajna v grlu. Jetniški zdravnik sam ni mogel izvršiti operacije, zato je odredil njega prevoz v bolnišnico. Tam so mu na kirurškem oddelku iglo izvlekli iz grla. Oba dneva drugače ni bilo nikakih nesreč.

Zadnja pot vseučiliškega profesorja dr. Josa Jurkoviča

Ljubljana, 30. jun.

Dne 29. junija je bil pokopan prerano umrli vseučiliški profesor dr. Joso Jurkovič. Pred hišo žalosti, Cegnarjeva ulica 15, se je od pokojnika poslovil rektor ljubljanske univerze dr. Slavič, ki je poudarjal pokojnikovo neutrudljivo delo in velike zasluge za znanost ter za razvoj naše univerze. Pogrebo so se udeležili podban dr. Stanko Majcen, dekani vseh fakultet, profesorski zbor vseučilišča in množičevitni njegovi prejšnji in sedanjí slušatelji. Profesor dr. Pitamic je zastopal zagrebško pravno fakulteto po naročilu dekana Franka. Zagrebška pravna fakulteta je poklonila namesto venca 300 din za »Podporni sklad revnih akademikov«. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika prodekan juridične fakultete dr. Viktor Korošec, ki je poudarjal skromnost in plemenitost pokojnega odličnega učenjaka, ljubeznivega tovariša in izvrstnega predavatelja. Vse njegovo delo kaže izredne njegove sposobnosti, iz česar lahko slutimo in sklepamo, koliko neizpolnenih načrtov je leglo z njim v prerani grob. Bodi mu Bog plačnik za vso njegovo ljubeznivost in plemenitost, ki so jo bili deležni tako njegovi stanovski tovariši kakor tudi njegovi slušatelji! Blagi pokojnik naj počiva v miru! Ave, anima candida!

Požar v Levcu pri Celju

Celje, 30. junija 1940.

Pred dnevi smo poročali o velikem požaru v Arji vasi, kjer je ogenj uničil velik kozolec veleposesnika Ježovnika in napravil škodo 150.000 din škode. Ogenj je nastal okrog 11 ponoči, ko so hoteli Ježovnikovi k počitku. V petek ponoči je ob isti uri izbruhnil ogenj v velikem kozolcu z 8 predeli pri posestniku Repinšku Jožetu v Levcu. Kozolec je zgorel do tal, z njim vred okrog 100 stotov sena, 3 vozovi, 15 kubičnih metrov rezanega lesa in drugo orodje, tako da znaša škoda okrog 130.000 din. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Levca, Lopate, Celja, Gaberja, Zalca in drugod. Kozolec je bil zavarovan le za 50.000 din.

Celjske novice

c Izdelavo načrtov za moderno kanalizacijo Celja je mestna občina odložila, dokler ne bo izgotovljen regulacijski načrt za mesto.

c Regulacija Koprivnice v tretjem delu se bo nadaljevala, da se pri njej zaposle brezposelni.

c Izdelavo gospodarskega načrta za mestne gozdove je občina oddala dvema inženirjema za 16.400 din.

c Pred gradnjo prizidka OUZD. Suzor namestava vložiti prošnjo za gradbeno dovoljenje prizidka ob poslopje OUZD v Vodnikov ulici. Urečeno se že tudi formalnosti od strani celjske mestne občine, ki je pristala, da bodo podaljšali Samotansko ulico mimo novega prizidka do Vodnikove ulice. Ulica bo široka 10 m in bo v tem predelu lahko tudi pasaža.

c Mestno lovišče je prevzel na privoljenje mestnega sveta celjski trgovec g. Confidenti Fričnik. Zakupnik lovišča zobotehnik Schagger je umrl, njegov dedič pa je po pogodbi gđ. Kunčeva. Na njej predlog je mestni svet lovsko pravico decidual.

c Nova grobova. V celjski bolnišnici sta umrla 63letna žena železniškega zvanika Bole Matija iz Smartnega ob Paki in 44letni upokojeni bismonoša Mlakar Peter iz Cerovca pri Rogški slatini.

c Hudi nesreči. V Novem Gradu pri Boštanju je padel s kozoleta in dobil hude notranje poškodbe 52letni posestnik Košir Jakob. Naraks Jernej, 52letni dmnar v Zavrhu pri Veliki Nedelji je padel z voza in si zlomil desno roko v rami.

c Kakšne poklice si izbira srednješolska mladina. Ob zaključku šolskega leta »zaupajo« kandidati za višji završni izpit svojim profesorjem, kakšen poklic si bodo izbrali po maturi. To »zaupanje« sicer ni vedno stoodstotno, ker si mnogi abiturijenti čez počitnice premislijo in odločijo za drug poklic, vendar je zanimivo, kakšen poklic so uvedli v letošnjih izvestjih celjski abiturijenti. Od 79 abiturijentov se jih je odločila 16 za študij medicine, 14 za tehniko, 8 za vojno akademijo, 6 za ravnatvo in zasebno službo, 6 za pravo, 5 za komercialno visoko šolo, 4 za abiturijentski tečaj, 1 za mantanistiko 4, za farmacijo, po 3 za agromorfo in filozofijo, 2 za kemijo, po 1 za glasbo, eterino, teologijo, šumarstvo in telesno vzgojo. Če pogledamo izvestja zadnjih let, vidimo, da mladina vedno bolj opušta študij prava, vedno več pa se posveti študiju medicine in tehnike; mnogo se jih tudi odloči za vojaško suknjo, zadnji dve leti predvsem za letalstvo.

Tekme obveznikov obvezne telesne vzgoje

Celje, 28. junija 1940.

Kot smo v začetku aprila poročali, se je začel izvajati v Celju zakon o obvezni telesni vzgoji. Na včerajšnjih tekmah so fantje pokazali, kaj so v tem kratkem času pridobili, kako so razumeli pomen in namen tega zakona, pokazali so, da znajo ceniti velike žrtve, ki jih je mestna občina doprinesla za čim boljši in lepši uspeh.

Tekme so bile v večernih urah na Glaziji. S svojo prisotnostjo so počastili in s tem povzdignili pomen teh tekem predsednik mesta Celja g. dr. Voršič, podpolkovnik g. Stefanovič in šef oddelka OTV g. prof. Bitenc. Na igrišču je pričakala obveznike godba 39. pp. pod vodstvom podporočnika g. Fabjanoviča.

Obvezniki so strumno prikorakali na igrišče, se razvrstili in takoj se je pričelo tekmovalje.

Prva tekmovalna disciplina je bil štafetni tek z medicinko. Obvezniki so pokazali dovolj okretnosti in gibčnosti.

Druga točka tekmovanja je bila metanje ročnih granat. Obvezniki so pokazali odlično znanje v primeru s časom, ko so ga imeli za vajo. Pohvaliti je treba najboljšega obveznika Grbavca, ki je vrigel granato 48 m daleč.

Tretja in zadnja točka tekmovanja je bila pehotni tek na 1200 m. Vsi obvezniki so pokazali veliko sposobnost, odločnost in borbenost. Ničče ni hotel popustiti, vsak je hotel pokazati vzdržnost, zato so bili tudi presledki med patrolami, ki so prihajale na cilj zelo majhne.

Na koncu so bili zmagovalci nagrajeni z na-

Žensko lahkotletsko tekmovanje v Mariboru

Novi rekordi v skakanju v višino in daljavo

Maribor, 30. junija.

Na pobudo Slovenskega športnega kluba Maraton je bil danes na stadionu SK Zvezničarja propagandni atletski miting. Kar veselje je bilo pogledati, da se je ženski svet tako ojunčil. Iz Maribora je bilo 21 atletinj na startu. Zal da Ljubljana ni poslala več kakor tri, Zagreb pa samo eno atletinjo, in to državno prvakinjo Neferovič.

Ob 9 so se zbrali zvesti pristaši lahke atletike, da vidijo, kaj zmorejo ženske. Postavljeni so bili tudi danes mariborski rekordi v ženski atletiki. V skoku v višino so postavile članice SK Zvezničarja nov mariborski rekord. Iste članice so postavile tudi rekord v skoku v daljavo, in sicer gđ. Sentjure, v teku na 800 m gđ. Pabič ob SK Zvezničarja. Za prvi nastop so rezultati teh mladih atletinj kar zadovoljivi. Isto tako so v štafeti 4 × 100 m atletinje SK Zvezničarja kar iznenadile. Rezultati so:

Tek na 60 m: Pet atletinj na startu. 1. Erika (SK Rapid) 8.3. 2. Ančka (SK Maraton) 8.4. 3. Greta (SK Rapid) 8.8.

Tek na 100 m: Sedem atletinj na startu. 1. Erika (R) 13.4. 2. Sentjure (SK Zvezničar) 13.6. 3. Ančka (SKZ) 13.9.

Skok v daljavo: Šest atletinj na startu. 1. Sentjure (SKZ) 4.66. 2. Ančka (SKZ) 4.36. 3. Inge (R) 3.97. 4. Zofka (Maraton) 3.79.

Skok v višino: Sedem atletinj. 1. Sentjure (Z) 1.40. 2. Vikica (Planina, Ljubljana) 1.31. 3. Poldi (M) 1.25. 4. Nežka (Z) 1.25.

Izven konkurence je startala Erika in skočila 1.35 m.

Suvanje krogla: Osem atletinj. 1. Neferovič Vera (Hašk, Zagreb) 9.79. 2. Poldi Lovše (M) 9.45. 3. Černič (Z) 8.51.

Met diska: Devet atletinj. 1. Neferovič (H) 30.45. 2. Sernat (Z) 27.24. 3. Poldi (M) 26.53. 4. Černič (Z) 26.12.

Met kopja: Sedem atletinj. 1. Neferovič (H) 25.47. 2. Lovše (M) 23.39. 3. Vikica (P) 20.49.

Tek na 500 m: Štiri atletinje. 1. Babič (Z) 2:38.6. 2. Lote (R) 2:42.9. 3. Krečič (M) 56.8.

Štafeta 4 × 100 m: 1. SK Zvezničar 56.7. 2. Rapid I. 56.9. 3. Maraton 57.8. 4. Rapid II.

Od tu in tam

Nadaljnje ukrepe glede deflacije naj izda država, so zahtevali na obnem zboru zastopniki Zdrženja vojvodinskih bank. Iz poročil, ki so bila na tem obnem zboru podana, je razvidno, da je vlada izdala doslej kot očitno deflacijski ukrep obšutno povišanje neposrednih in posrednih davkov, poleg tega pa je najela tudi posojila za narodno obrambo in javna dela. Vzporedno z deflacijsko davčno in kreditno politiko vlade pa je potrebno izdati še druge koristne ukrepe, da bi se izdan denar spet vrnil preko denarnih ustanov Narodni banki. To bi se pa dalo doseči le s povišanjem aktivne in pasivne obrestne mere. Iz podanih poročil se dalje tudi vidi, da je bilo od avgusta do septembra dvigavanje vlog največje v Bosni in Hercegovini, in sicer so jih ljudje tam dvignili 13,6%, nato pa slede Dalmacija z 11,2%, Vojvodina 9,1%, Srbija in Crna gora 8,5%, Slovenija 8,3%, Hrvaška s Slavonijo pa 4,1%.

Radijska postaja v Belgradu bo z današnjim ponedeljkom, t. j. s 1. julijem prešla pod državno upravo. Tako se glasi sporočilo, ki ga je poštni minister te dni poslal tej radijski postaji. V zvezi s tem objavlja belgrajska »Politika« članek, v katerem opozarja, naj se ne bi tudi glede izročitve belgrajske radijske postaje državi zgodile enake nepravilnosti, kakor so se tedaj, ko je država prevzela zagrebško radijsko postajo. Zakonski predpisi namreč določajo, da mora biti prej, preden bi prešla radijska postaja pod državno upravo, izdana posebna uredba o organizaciji državne radiofonije. To pa se ni zgodilo niti v primeru zagrebške radijske postaje, niti zdaj, ko prevzema država belgrajsko radijsko postajo. V sporočilu, ki ga je poštni minister poslal belgrajski radijski postaji, je omenjeno, da bo to postajo prevzel poseben odbor, ki ga je imenovalo ministrstvo. Iz tega sledi, da tudi zdaj, ko prehaja belgrajska radijska postaja pod državno upravo, ne bo izdana uredba o organizaciji radiofonije. »Politika« pripominja, da bi bilo treba izdati vsaj uredbu o časni upravi belgrajske radijske postaje. Izvršena je bila tudi ta formalnost, da je država na račun razlastitve plačala preko sodišča 6.629.414 din.

Redno zasedanje Kmetijske zbornice za donavsko banovino v Novem Sadu je bilo na Vidov dan. Pred nedavnim je bila imenovana v tej zbornici tretjina novih svetnikov, ki so na tem zasedanju zasedanju tudi podali svoja poročila. Po njihovih poročilih so na zasedanju razpravljali o raznih vprašanjih, ki so v zvezi s delom Kmetijske zbornice za donavsko banovino. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor s predsednikom Milanom Badžakom na čelu. Milan Badžak je bivši narodni poslanec. Z zasedanja so bile poslale tudi vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku, predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču, kmetijskemu ministru dr. Čubrloviču in banu donavske banovine Kijurini.

V Zagrebu je pričela redna letna skupščina Glavne zveze hrvatskih gospodarskih društev. Skupščina se je udeležilo mnogo delegatov s področja hrvatske banovine. — Skupščina je najprej pozdravil Mijo Maričički, predsednik Glavne zveze hrvatskih gospodarskih društev. Naglasil je, da bo zveza podzvela vse, da bo pospešila čim hitrejšo koncentracijo zadržištva na ozemlju hrvatske banovine. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se poudarja, da lahko samo popolnoma svobodno združništvo, ki ga ne vodijo nobena druga gibalaka kakor samo čisto tovarišarje, opravi svojo nalogo pošteno in temeljito ter pripomore h gospodarskemu napredku cele države. Zadržištvo so nato svecano protestirali proti temu, da bi hrvatsko združništvo menjalo svoj značaj, svojo ideološko obliko in svojo organizacijo. Dalje so zahtevali, da mora biti ustanovljena Vrhovna zadržiška zveza za hrvatsko banovino. Njeni člani bodo revizijske zveze, ki že obstojajo in ki bodo šele nanovo ustanovljene. Nato vlagajo hrvatski zadržištvo še novo zahtevo, in sicer, naj se sedanji zakon o gospodarskih združenjih s pomočjo posebne uredbe prilagodi razmeram, ki odgovarjajo posebe politični organizaciji na ozemlju hrvatske banovine. Posebno je bilo poudarjeno, da je popolnoma zgrešena uredba o trošarinah in vino, uredba, ki je bila izdana 27. januarja 1940, in sicer zato, ker ta uredba postopa z vinarskimi združenji prav kakor z velikimi vinskiimi trgovinami. Zato zadržištvo zahteva od banovinske oblasti in od pristojnega finančnega ministra, naj obstoječo uredbu izpremeni in toliko, da bodo posledje kmečke proizvodnje vinarske zadruge veljale za skupnost malih kmečkih vinogradnikov ter da jim bo dodeljena v pogledu trošarine ista pravica kakor vsakemu posameznemu majhnemu vinogradniku. Nadalje so zadržištvo ugotovili, da uredba o kmečki zaščiti dejansko le mrtvi organizaciji pravega kmečkega kredita. Kmečki kredit da je s to uredbu popolnoma onemogočen ter je uredba malega kmeta celo spravila v položaj, da mora kos za kosom svojega imetja prodajati imovitejšim kmetom ter na ta način postati še siromašnejši.

Naš najstarejši univerzitetni profesor je umrl v Somboru. Mož, ki se je pisal dr. Edo Margalič, je pred tremi dnevi umrl v starosti 91 let. Rojen je bil v Zagrebu l. 1849. Gimnazijo in preparandijo je študiral v Baji. Ko je učiteljsko šolo končal, je študiral v Italiji, potem pa v Parizu na glasovitem vseučilišču Sorbonni filozofijo in pedagogijo. Ko je študije končal, je postal profesor na gimnaziji v Baji, odkoder je bil pozneje premeščen na gimnazijo v Somboru. Leta 1904 je bil dr. Margalič nato imenovan za profesorja na univerzi v Budimpešti. Tam je bil prvi profesor srbsko-hrvatskega jezika in književnosti. Njegovo delo predvsem označujejo velike zasluge za madžarsko-jugoslovansko zblizanje.

Prvi naš doktor hudourništva je postal dr. inž. Čedomir Janković, ki je pred kratkim promoviral za doktorja na univerzi v Nancyju na Francoskem. Z odliko je branil svoje delo »Ureditve hudournikov v francoskih Nizkih Alpah«. Hudourništvo je nova tehnično-gozdarska panoga. Naslov pa je dobil kot prvi tudi pred vsemi Francozi. Mož je še mlad, saj je bil rojen komaj leta 1912. Svoje študije je uspešno dokončal, ker je bil deležen francoske študentske stipendije.

Dve kar močno predrzni kraji je zaznamovala zagrebška policija. Neznani zločinci so pokradli skladišče trvdke »Uzora« in odnesli poštnih ter takih enakovrednih cigaret in cigar ter tudi okrog 300 nalivnih peres v vrednosti 60.000 dinarjev. Neznani lopovi pa so pokradli tudi trgovino Franja Kalina. Odnesli so 300 erajc, 30 metrov svile, 10 ducatov kravat, precej majic in razno drugo blago. Kalinu so napravili škodo najmanj za 30.000 dinarjev.

Na mestu se je zgrudil mrtev, ker je v treh požirkih spil pol litra žganja berač Biba Grahovič iz Male Kladuše pri Banja Luki. Biba je bil jezen, ker mu delavec Ahmed Polić ni privoščil požirka, zato je od omenjenega vzel steklenico, jo izpil v treh požirkih, nato pa se na mestu zgrudil mrtev.

Naša obrtna mladina in strokovno nadaljevalno šolstvo v Sloveniji

V zadnjih 20 letih je bilo v Sloveniji zaposlenih 80.000 vajencev

Posebno poglavje v današnji dobi tvori vprašanje naše obrtne mladine in nadaljevalnega šolstva ne samo drugod po svetu, pač pa tudi pri nas v Jugoslaviji, kjer nam primanjkuje dobrega kvalificiranega delavstva v industriji in še posebno v raznih obrtnih strokah. Vsa boljša mesta zasedajo še danes razni tuji in jim tudi ni mogoče odrekati sposobnosti v svoji delovni stroki. Bil je to k nam poklicani na delo, ker nismo imeli izučenih svojih delavskih moči.

Naša sedanja obrtna mladina pa ni imela take priložnosti, kakor pred svetovno vojno izučen vajenci, ki so šli kot pomočniki v druge države spopolnjevati v obrti in so več let delali v tujini ter se vračali kot dobro kvalificirani obrtniki. Marsikdo od njih je bil postal samostojen mojster. Med njimi imamo tovarnarje, ki še danes kljubujejo tuji konkurenci na našem gospodarskem trgu in lahko zaposlujejo domačine.

Zdaj imamo v Sloveniji nad 20.000 obrtniških družin, tako da od obrti živi v Dravski banovini 80.000 do 100.000 ljudi.

Zanimivo pa je pogledati, koliko imamo zdaj vajencev. OUZD je od leta 1929 dalje zdravniško pregledal do letošnjega leta 27.300 vajencev in 9.100 vajenk predno so se ti začeli učiti obrti ali trgovine, t. j. skupaj 36.400 oseb, ki so bile sposobne za učenje obrti. Če računamo še one vajence, ki so se od 1918 do 1919 učili razne obrti in trgovine, lahko sklepamo, da smo imeli v Sloveniji v teh 20 letih do danes zaposlenih približno 80.000 vajencev in vajenk. Pri Trgovski bolniški blaginji pa je zavarovanih vsako leto povprečno okrog 1000 vajencev in vajenk. V tem šolskem letu je obiskovalo na 55 šolah in na 23 tečajih 7.380 učencev in učenk. Iz tega se vidi kakšno ogromno število naraščaja je bilo na deželi brez šol. strokovnega pouka v preteklih 20 letih.

Letos nismo imeli nobene šole ali tečaja v vajence v sledečih krajih: Brdo pri Lukovici, Kostanjevica, Kozje, Lož, Mokronog, Ormož, Prevalje, Rogatec, Sv. Lenart v Slov. gorah, Višnja gora, Trebnje, Velike Lašče, Vrtaški Žužemberk, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah. Zadnja dva kraja sta obnem sedež sreza samega.

V raznih okrajih je še cela vrsta krajev, ki imajo veliko število zaposlenih vajencev in to v zdravniških okoliših: v Raihenburgu 36, Vransko 35, Volnik 49, Sodražica 37, Vel. Lašče 51, Beltinci 38, Dobrovnik-Turnišče 25, Dravograd 42.

Veselje in žalost ob koncu šolskega leta

Kakšno je bilo veselje ob koncu šolskega leta? Lepo je bilo, ko so delili dijakom in dijakinjam, učencem in učenkam letna spričevala. Mnogi so dirjali iz šol vsi razigrani in veseli, saj bodo sedaj dobra dva meseca živeli zlato svobodo, se bodo veselili v prirodi in si krepčili zdravje. Mnogo jih bo odšlo na počitnice. Revni otroci bodo deležni počitniškega veselja na ta način, da bodo odhajali na oddih in na okrepitev zdravja v raznimi počitniškimi kolonijami. Vsi se pripravljajo, da zapuste mestni prah in odjadrajo na deželo. Kako matere skrbje za svoje otročičke, si marsikdo ne zna predstavljati. Marsikatera delavska mati, ko pošilja svojega otroka na deželo, ima vse polno skrbi. Zbirata stvari za popotnico. Hoče dati otroku vse, da bo preskrbljen in lepo opremljen. Jutri, v ponedeljek, že odpotujejo gotove počitniške kolonije na Dolenjsko, druge na Gorenjsko, tretje na morje.

Ob koncu šolskega leta na Vidov dan pa je bilo tudi mnogo žalosti in jeze. Ubogi profesorji! Kaj vse so jim izrekli dijakine, ki so prinašale domov slaba spričevala. Reporter, kot neviden duh, je imel na Vidov dan priliko poslušati razgovor treh brhkih mladenk, gimnazijk. Tako jeznih mladih obrazov človek že kmalu ni videl. Vitka Sonja, lepo nakuštrana Mery in koketna Karolina so odhajale iz gimnazije sila poparjene. Skoraj trgale so letna šolska spričevala. Vse so prinašale domov »fajfe«. In zbor teh treh dražestnih punčk je bil soglasen, da so jim profesorji napravili velikansko krivico. Kaj takega človek že

Črna 49, Gornji grad 19, Ljubno 47, Lukovica pri Brdu 45, Cerklje 42, Mokronog 109, Stična 69, Grosuplje 44, Apače 34, Križevci 75, Slatina-Radenci 26, Lož 44, Fram 24, Poljčane in Pragersko 68, Sv. Lovrenc na Pohorju 45, Sv. Lenart v Slov. gorah 59, Št. Ilj v Slov. gorah 26, Gornja Lendava 29, Strigova 31, Toplice pri Novem mestu 43, Trebnje 69, Žužemberk 47, Ormož 101, Velenje 43, Loče-Opoltnica-Vitanje 59, Ziri 57, Šmarje pri Jelšah 44, Rogatec 30.

V posameznih okrajih imamo po eno šolo ali tečaj. Dol. Lendava, Gornji grad, Novo mesto, Slov. Konjice. Po dve šoli ali tečaji pa Kočevje, Črnomelj, Ljutomer, Maribor desni breg, Murska Sobota, Slovenji gradec, Šmarje pri Jelšah. Po tri šole ali tečaje Brežice, Kranj, Celje mesto, Krško, Laško, Litija, Logatec, Maribor mesto, Skofja Loka. Po štiri Celje srez, Dravograd, Kamnik, Ljubljana okolica in Radovljica. Ljubljana mesto 8 šol.

Vso to šolstvo je na trhljih tleh, to pa vsled tega, ker je prepuščeno soterim činiteljem brez pravih obveznosti glede podpiranja tega šolstva. Župani so žalibog obnem tudi predsedniki tega šol. odbora. Veliko obnem bi moralo imeti skupno šolo in bi se s tem omogočilo neštetim vajencem obiskovati šolo za časa učne dobe in tako ne bi ostali brez vsakega šolskega pouka. Obrtni zakon § 295—1 ukazuje: »strokovno nadaljevalno šolo morajo obiskovati vsi učenci.«

Banski šolski odbor strokovno nadaljevalnih šol je pa edino pristojen, da bi lahko malo bolj določno nastopil proti obnam samim, obrtnim združenjem in ostalim n. pr. trgovski obrtni industrijski zbornici in delavski zbornici glede gotovih prispevkov in podpor. In tudi vsa ostala industrija, denarni zavodi, velika kapitalistična podjetja bi morala v veliko večjih prispevkih to stvar podpirati, ker bi njim samim to največ koristilo, imeli bi vedno več izučenega dobrega delavstva. To pa nudijo le te vrste šole, če se izpopolnjujejo sedanjemu času primerno. V drugih državah so vajeniške šole zvezane tudi z učilnicami. Teh žalibog niti Ljubljana nima, kljub temu da so že obstojale učilnice za čevljarje, krojače in krojačnice.

V tem oziru bodo morali v bodoče na pristojnih mestih posvetiti veliko večjo pozornost, če nas čas še ni prehitel in bo vsled tega naša obrt in industrija propadla zaradi slabih lastnih delavskih moči.

Kmalu ni čul. Sonja je po ulicah kričala in vpila:

»Po nedolžnem me je vrgel te profesor!«
»Kaj to,« je pripomnila Mery, »meni je dal kar tri cveke. To je v nebo vpiljoš greh. Ali sem to zaslužila? Mirno in lepo naj bi me vprašal, pa bi mi na vsa vprašanja odgovorila. Sama protekcija je na svetu! Kaj pa ona Franca? Imela je dosti cvekov med šolskim letom, pa je vendarle na koncu zlezla naprej! Skandal!«

Koketna Karolina, ki je bila med letom vedno videti na promenadi in ki pozna vsi kino-zvezdnike, pa je zarjavela:

»Ta hudič! Pritihnil mi je cvek! Zakaj? Zato, ker ga nisem nekoč na ulici pozdravila. Ali morem za to? Moški morajo ženske naprej pozdravljati.«

Reporter je pozneje izvedel, da so te tri nadebudne dijakine tako odpotovale na deželo in se bodo tam navžile dobrega zraka. Ko se vrnejo v Ljubljano, bodo pa vodile v razredu boj proti dotičnemu profesorju na prav rafiniran način. Tako vidite, gg. profesorji, da nikdar ne morete prav ustreči takim nadebudnim deklanam, ko smo mi stari beli veseli in vas nismo nikdar preklinjali. Saj smo bili taki, da smo prirejali vesele razhodnice in napivali profesorjem, tudi oni, ki so imeli smolo, da so prinesli domov »fajfe«.

Zahtevajte povsod naš list!

Naznanjamo žalostno vest, da je danes umrl naš dobri in blagi šef, gospod

Franc Batjel

lastnik trvdke »Tribuna«, veletrgovec in hišni posestnik

po dolgotrajni bolezni. — Nepozabnega pokojnika bomo ohranili v trajnem in častnem spominu.

V Ljubljani, dne 29. junija 1940.

Uradništvo trvdke »Tribuna« F. Batjel, Ljubljana.

Svojemu članstvu, prijateljem društva in kolesarskim društvom sporočamo žalostno vest, da je naš velezaslužni in častni ter poslovodni predsednik, gospod

Franc Batjel

danes umrl po težki in mukepolni bolezni.

Na poslednji poti ga bomo spremlili v ponedeljek, dne 1. julija 1940, ob štirih popoldne izpred mrliške veže sanatorija Leonišče, Slajmerjeva ulica št. 2.

V Ljubljani, dne 29. junija 1940.

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani.

Radio

Program radio Ljubljana

Ponedeljek, 1. julija: 7.00 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12.00 Razigrani zvoki (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13.00 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncerti Radijskega orkestra — 14.00 Poročila — 19.00 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura — 19.40 Objave — 20.10 Mesečni slovstveni pregled (g. prof. Fr. Vodnik) — 20.30 »Od zore do mraka« — Domače glasbeni spored. — Sodeluje: Radijski komorni zbor in Radijski orkester, Dirigent D. M. Sijanec — 22.00 Napovedi, poročila — 22.15 Operni odlomki (plošče).

Koledar

Danes, ponedeljek, 1. julija: Oton, Teobald, Torek, 2. julija: Marijino obiskovanje.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič 48.

Umrla je ga. Katarina Rozman iz Ljubljane. Dosegla je visoko starost 98 let. Zadnje čase je bila v hiralnici sv. Jožefa. Pogreb bo 1. julija ob 17 iz mrtvaške veže v hiralnici sv. Jožefa. Naj počiva v miru!

Smrt vzgledne žene

Sv. Trojica v Slov. gor, 30. jun.

Danes je umrla vrla in verna žena in gospodinja ga. Nežika Pen roj. Landergott, sestra g. župnika franč. župnije Matere milosti v Mariboru. Za vzorno ženo žalujejo mož, trije nepreskrbljeni otroci, dva brata-duhovnika in vsa trojiška župnija. Pogreb blage pokojnice bo v torek ob 9 dopoldne izpred hiše žalosti na farno pokopališče. Naj pokojnici Bog plača vsa njena dobra dela! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Maribor čez praznike

Maribor, 30. junija.

† Anton Gradišnik. V mariborski bolnišnici je nočoj umrl nadučitelj v p. g. Anton Gradišnik. Smrt ga je pokosila v visoki starosti 78 let. Pokojnik, ki je oče kazniškega učitelja g. Stanka Gradišnika, je bil dolgo vrsto let nadučitelj v Polju ob Sotli. Bil je eden tistih dobrih slovenskih učiteljev in vzgojiteljev, ki žive in trpe s svojim narodom, ki mu vzgajajo njegovo mladino z vso požrtvovalnostjo ter potem z interesom spremljajo sad svojega dela skozi številne generacije, veselo se ruspehov svojih učencev, ki jih dosegaajo v življenju. Po upokojitvi se je naselil v Maribor, kjer je stanoval s svojo blago soprogo Ob železnici 6. K večnemu počitku ga bodo položili v torek popoldne ob 4 na pobeškem pokopališču. Naj mu sveti tečna luč! Preostalim naše globoko sožalje!

Izletniki so bili prikrašani. Marsikateri Mariborčan se je veselil obeh praznikov ter jih hotel izrabiti za izlete. Zal je vreme tem močno ponagajalo. Sobotno je bila ves dan mračna, oblaka in deževna, zvečer pa je celo nad Maribor privihrala huda nevihta z močnim treskanjem. Grmenja je bilo mnogo, škode pa hvala Bogu nobene. Preko noči na nedeljo se je vreme izboljšalo in nedelja je bila zopet lepa. Zato pa so izletniki današnji lepi dan toliko bolj izrabili za izletnike, ki jih je vsa okolica in zlasti Pohorje blo prepolno.

Posledice stalnih družinskih preprirov. Študentski orožniki so državnemu pravdnikstvu poslali prijavo o pravcatem boju med družinskimi člani, ki se je pred nekaj dnevi odigral v Studenčih. Prijava pravi, da so v družini Haasovi bili družinski prepripi na dnevnem redu. Ko sta se pred dnevi dva sinova šele pozno zvečer vrnila domov, je nanju navalil tretji brat ter ju začel pretepati. Oče se je za svoja sinova zavzel. To je Haasovo ženo in dva njegova sinova tako razburilo, da so skočili nanj ter ga začeli pretepati. Po Haasovi izjavi mi je eden od sinov izbil tri zobe in ga tudi drugače poškodoval na spodnji čeljusti. Napadalcu se izgovarjajo, da so na očeta navallili zato, ker je zgrabil na nož. Zanikajo tudi, da bi mu bili izbili zobe, ker da jih že prej ni imel.

Pojasnenje vlom. Pred časom je bilo vlomljeno v stanovanje študentskega mojstra Jožefa Ornika iz Studencev. Vlomileci so mu odnesli precej beleke, perila in raznih drugih reči ter mu povzročili blizu 4000 din škode. Ornik je vlomna osumil neke osebe, katere so orožniki zaslišali, vendar se jim je v prvem trenutku posrečilo dokazati alibi. Študentski orožniki vkljub temu niso mirovali in so prosili za pomoč orožnike pri Sv. Barbari v Slov. gorah, odkoder je doma nek A. R., ki je bil med osumljenimi. Orožnikom pri Sv. Barbari se je s poizvedovanjem in hišno preiskavo pri Rojku posrečilo dokazati, da je Rojko vlom v Studenčih v resnici izvršil. Orožniki so Rojka aretirali, preiskava pa se bo nadaljevala, ker se je ugotovilo, da ima Rojko na vesti še več drugih tatvin.

Razkrinkana tatinska tolpa. Orožniki pri Sv. Barbari so v zvezi z vlomom v Studenčih razkrili pravcato tatinsko tolpo 6 oseb, ki imajo na vesti celo vrsto raznih tatvin in vlomov, ki so jih izvršili pri raznih posestnikih. Poleg Fr. Rojka so aretirali Pavla Dvoržaka iz Ciglenc, Karla Žička iz Rogoznice, Dvoržak Marijo iz Ciglenc in njeno hčerko Marijo, pa so prijavili oblastem. Oškodovalci so 10 posestnikov.

Šah

Šahovski turnir v Celju le bo

Zdi se, da je končno rešen spor, ali naj bo prirejen letos v Celju jugoslovanski šahovski turnir za amaterje iz vse države ali ne. Prvotno se je namreč pojavljala struja, ki je zahtevala, naj bi bil v Celju letos turnir le za slovenske šahovske amaterje, drugi pa naj bi nani ne imeli dopusta, kakor ne bi mogli sodelovati Slovenci na amaterskem turnirju, ki bo prirejen v Borovu za člane hrvatske šahovske zveze. Zdaj se vidi, da je v Sloveniji prevladala misel jugoslov. šahovske skupnosti, ki zahteva da je treba prirediti v Celju turnir, ki bi se ga udeležili lahko amaterji iz vse države. Letošnji amaterski turnir v Celju bo meseca avgusta, in sicer bi se začel 11. in bo trajal okoli 20 dni. Čas trajanja bo pač odvisen od tega, koliko igralcev se bo prijavilo k udeležbi. Obnem s tem turnirjem bo v Celju tudi jugoslovanski šahovski kongres.

Slabo sta se odrezala jugoslovanska zastopnika

RAPID (Bukarešta) : GRADJANSKI O : O

Zagreb, 30. junija. Današnja tekma med Gradjanskim in Rapidom, ki jo je sodil sodnik Kis in kateri je prisostvovalo okrog 8000 gledalcev, je bila končana z neodločnim rezultatom 0:0.

Še nismo dobili slovenskega nogometnega prvaka

ISSK Maribor : SK Železničar
2:1 (1:1)

Maribor, 30. junija.

Današnja važna finalna tekma za prvenstvo Slovenije med imenovanima nasprotnikoma je bila zares pravi derbi. Tekma je privabila na igrišče SK Železničarja okrog 1200 gledalcev, ki so bili s športom tokrat povsem zadovoljni. Oba kluba sta s svojo igro pokazala, da sta trenutno zares najboljša v Sloveniji ter da se opravičeno borita za ponovni naslov prvaka Slovenije. Igra je nudi obilo lepih trenutkov, igrana je bila v prvem delu v mejah farneise, kar je nedvomno zasluga odličnega sodnika g. Meccorattija iz Ljubljane. Dočim je moštvo Železničarja v prvem delu igre imelo precejšnjo nadmoč, in sicer iz razloga, ker sta mariborska stranska krila zelo slabo pokrivala nasprotna krila, in je Železničar lahko izvedel celo vrsto nevarnih napadov, je Maribor vendarle s silno požrtvovalnostjo paraliziral tehnično nadmoč nasprotnikov in držal igro povsem

FERENCVAROŠ : BSK 1:0

Belgrad, 30. junija. Pred 13.000 gledalci je bila danes odigrana tekma med BSK-om in Ferencvarošom. Zmagal je Ferencvaroš z 1:0 (1:0).

odprto. Redna igra je končala z rezultatom 2:1 za Maribor ter je končni rezultat obeh finalnih tekem na ta način 3:3. Sodnik je odredil, da se igra podaljša za dvakrat po 15 minut. Tu je Maribor absolutno nadvladal, vendar mu navzlic vsemu trudu ni uspelo odločiti tekme v svojo korist. Iz tega razloga bo po obstoječih predpisih odigrana med nasprotnikoma v teku enega meseca nova tekma, ki bo dala končno prvaka Slovenije.

Potek igre je bil v kratkem takle: V 14. minuti prvega polčasa je Vodeb izenačil stanje z lepim golom 1:0 za Maribor. Pri veliki zmedii pred vrati Maribora je branilec Korent po neudarnosti zabil lastni gol — 1:1. V drugem polčasu je iz prostega strela proti Železničarju M. Ogrizek v silnem naletu povišal rezultat na 2:1 za Maribor in izenačil končni rezultat obeh tekem na 3:3.

Predtekmo je odigralo Železničarjevo drugo moštvo proti SK Koprivnici. Tekma je bila zelo lepa in so gostje zaslužno zmagali s 4:2. Sodil je g. Orel.

Čez 40 mušketirjev se je udarilo za drž. prvenstvo

Ljubljana, 30. junija.

Človek danes res ne ve, nad kom bi se jezil: ali nad zmešanimi časi ali nad praznim žepom ali nad tem obupnim vremenom. No, pa nas je Ilirija, vsaj nekaj, rešila teh skrbi in je priredila v Trgovskem domu sabljaško tekmovalstvo za drž. prvenstvo v floretu, meču in sablji.

SK Ilirija je stala pred težko nalogo, ker se je za prvenstvo znašla premalo pripravljena. Večina njenih članov je vihtela sabljo v službi domovine in zaradi tega v začetku sploh ni mislila nastopiti. Prvenstvo bi moralo biti že o binkošti, toda bilo je zaradi izrednih časov preloženo na danes. Kljub temu pa se je Ilirija odločila in dosegla nepričakovan uspeh. Zlasti odlično so se pokazale juniorke. Priprani smo, da bodo še uspešno zastopale barve svojega kluba.

Vsega skupaj je nastopilo 43 tekmovalcev. Iz Vojvodine jih je prišlo malo in bodo vzrok najbrž izredne okoliščine. Tekmovalci so nastopali za sledeče klube: Ilirijo, Zamah, Makabi (oba Zagreb), Hakoah in Somborski SK, oba iz Sombora.

Stvar zase so bili sodniki in mnena smo, da bo za prihodnje državno prvenstvo treba na to malo bolj gledati. Ne mislimo, da bi bili potrebni ravno inozemski sodniki, saj jih imamo doma tudi dovolj takih, ki bi bili tej nalogi v zadovoljivi meri kos.

Juniorji floret: 1. Kahan (Makabi), Zagreb; 2. Vrečko (Ilirija); 3. Hirsch (Makabi); 4. Kraus, Somborski SK.

Juniorji sablje: 1. Kraus, Somborski SK; 2.

Weiss, Makabi; 3. Benja, Somborski SK; 4. Winter, Makabi.

Dame floret (naraščaj): 1. Kahan, Makabi; 2. Hirsch, Makabi.

Juniorji floret: 1. Kuček, Ilirija (bila daleč najboljša); 2. De Paulis, Ilirija; 3. Messaretz, Il.; 4. Kresnik, Ilirija.

Juniorji meč: 1. Verčko, Ilirija; 2. Koršič M., Ilirija; 3. Radović, Zamak.

Seniorji meč: 1. Tretinjak Krešo, Zamak (Z.); 2. Tretinjak Branko, Zamak (Zagreb); 3. inž. Arnstein, Makabi, Zagreb; 4. dr. Pintarič, Zamak.

Seniorji floret: 1. Tretinjak B., Zamak; 2. inž. Marion, Ilirija; 3. dr. Koršič, Ilirija; 4. Pengov, Il. Ilirija.

Seniorji sablja: 1. Ladanič, Hakoah, Sombor; 2. Tretinjak B., Zamak; 3. dr. Pinterič, Zamak; 4. Pal, Hakoah, Sombor.

Po končanem tekmovalstvu se je g. Cvetko R., polkovnik v p. in načelnik sabljaške sekcije Ilirije zahvalil vsem, ki so pri prireditvi sodelovali. Zahvalil se je tekmovalcem in gledalcem, zlasti pa banu dr. Natlačenu, pod čigar pokroviteljstvom so bile tekme, mestnemu županu dr. Adlešiču in poveljniku dravske divizijske oblasti, divizijskemu generalu Dragomirju Stefanoviču. Posebej se je še zahvalil predsedniku »Mačevskega saveza« gosp. dr. Mudriniču in tajniku dr. Ložiču. Nato so bile tekmovalcem razdeljene plakete.

Doseženi so bili sledeči rezultati:

V dvoboju med Ilirijo in Planino so zmagali Ilirijani

Atletski dvoboj SK Planine in SK Ilirije je nudil prav takšno sliko kakor vse podobne atletske prireditve. Sodnikov je bilo seveda premalo, oziroma po pravici povedano jih sploh ni bilo, občinstva tudi ne preveč, toda oni redki — predvsem mladina — ki so zasledovali potek dvoboja, so z velikim zanimanjem sledili borbam in občudovali spretnost posameznih mladih tekmovalcev. Nekatere panoge so prav zares nudile lepe športne borbe. Skoda je le, da je reden potek tekmovalstva oviral neizogibni dež, ki je od časa do časa prav pošteno močil atlete in gledalce. Kljub vsem tem neprimlikam pa je prireditelj dvoboj izvedel do konca in v redu brez pritožb.

Dvoboj so z majhno razliko v točkah odločili v svojo korist atleti SK Ilirije zato, ker so bili neprimerno bolj disciplinirani kakor pa atleti SK Planine. Slednjih je namreč precej manjkalo. Spominjamo se, da lani ni bilo juniorskega atletskega dvoboja, ki ga Planina ne bi dobila. Imela je veliko število talentiranih atletov. Letos pa so se fantje pomenili pri treningu, postali pa so tudi bolj nedisciplinirani. Čudimo se, da ravno nekateri najboljši atleti SK Planine niso nastopili. Taka nedisciplinira proti klubu je vredna graje in obsojanja. Treba bo pa tudi malo bolj trenirati, če bodo atleti Planine hoteli obdržati ono lepo mesto v slovenski atletiki, ki so ga doslej imeli. Lenoba in nedelavnost se kaj hitro maščuje. To naj si predvsem zapomni Potočnik, atlet, ki ga v njegovi disciplini v teku na 1000 m zlepa ni mogel kdo prehiteti. Včerajšnji tek je Potočnik izgubil proti telesno mnogo šibkejšemu Megušarju, ki ga je v zadnjih 100 m po ostru in lepi borbi pustil za široko prs za seboj. Megušar je zmagal zaslužno in je ves čas tekel stilo prav lepo. Ta atlet je od spomladi precej napredoval. Treba si je pač zapomniti, da je šport neprestana borba, in da oni, ki malo popusti, kaj hitro izgine iz prvih vrst. Že ga nadomestijo drugi, ki so bili pridnejši in vestnejši. To velja za posameznike in za klub. Zdelo bi se nam škoda, da bi se tudi Planina, ki je imela res lepe uspehe, zanamirala in propadla tako, kakor so propadli drugi atletski klubi.

Ilirija je v dvoboju zaslužno zmagala. V svojih vrstah ima nekaj prav dobrih tekmovalcev. Opažamo pa naslednje: Svoj čas se mladi atleti nikakor niso zanimali za tehnične športne discipline. Veliko naraščaja je bilo vedno le v takih, dočim za discipline metov in skokov ni bilo mnogo tekmovalcev. Zdi se, da se je začela vsa stvar sedaj obračati. V disciplinah metov smo videli na startu več atletov kakor pri tekih; pa tudi doseženi rezultati v metih so zelo dobri. Začuda pa je pri nas malo atletov, ki bi pokazali kaj več pri skoku v daljavo. Kar zlepa se ne morejo premakniti iz daljave 5 in pol metra.

Tehnični rezultati dvoboja so bili:

Tek na 100 m: 1. Kolenc (Ilirija) 11.8. 2. Burja (Planina) 12.1. 3. Demšar (Planina) 12.3. 4. Tavzes (Ilirija) 13.3. Točke: Ilirija 6, Planina 5.

Met kopja: 1. Urbančič (Planina) 44.39 m. 2. Trček (Ilirija) 38.45 m. 3. Milanovič II. (Ilirija) 37.45 m. 4. Doganoc (Planina). Točke: Ilirija 5, Planina 6.

Met krogla: 1. Nečemar (Ilirija) 13.22 m. 2. Milanovič II. (Ilirija) 12.26 m. 3. Urbančič (Planina) 11.84 m. 4. Furman (Planina) 11.36 m. Točke: Ilirija 8, Planina 3.

Skok v daljavo: 1. Strupi (Planina) 5.95 m. 2. Milanovič I. (Ilirija) 5.79 m. 3. Urbančič (Planina) 5.73 m. 4. Kolenc (Ilirija) 5.61 m. Točke: Ilirija 4, Planina 7.

Skok v višino: 1. Milanovič II. (Ilirija) 165 cm. 2. Strupi (Planina) 160 cm. 3. Mihelčič (Planina) 160 cm. 4. Milanovič I. (Ilirija) 155 cm. Točke: Ilirija 6, Planina 5.

Tek na 1000 m: 1. Magušar (Ilirija) 2:52.2. 2. Potočnik (Planina) 2:52.3. 3. Zele (Planina) 2:57.5. 4. Mencinger (Ilirija) 3:11. Točke: Ilirija 6, Planina 5.

Met diska: 1. Vehar (Ilirija) 37.30 m. 2. Urbančič (Planina) 36.67 m. 3. Nečemar (Ilirija) 35.37 m. 4. Rus (Planina) 34.59 m. Točke: Ilirija 7, Planina 4.

Tek na 300 m: 1. Gole (Planina) 40.3. 2. Plešničar (Ilirija) 40.7. 3. Demšar (Planina) 40.8. 4. Burja (Planina) 41. Točke: Ilirija 4, Planina 7.

Triskok: 1. Vidic (Planina) 12.29 m. 2. Merala (Planina) 11.85 m. 3. Milanovič I. (Ilirija) 11.45 m. 4. Milanovič II. (Ilirija) 11.17 m. Točke: Ilirija 3, Planina 8.

Stafeta 4 x 100 m: 1. Ilirija 49.2. 2. Planina 50. Točke: Ilirija 10, Planina 6.

Končni izid atletskega juniorskega dvoboja Ilirije in Planine je 59:56 v korist Ilirije.

Važen športni sestanek v Zagrebu

Zagreb, 30. junija.

Danes dopoldne je bil od pol 11 do pol 1 sestanek predstavnikov vseh športnih zvez iz Jugoslavije. Slovence so zastopali dr. Pavlin, Lapajne in Betetio; Hrvate dr. Kraljevič, Schuster, Dobrin, dr. Hönig, dr. Čop in Frantič; Srbe Tadi, Maksimovič, Todorovič, Božin, Petrič, Jovanovič, Milčič in Vučkovič. S tega sestanka je bilo izdano tole poročilo:

Dne 30. junija 1940 so se sestali v Zagrebu delegati Srbske športne zveze, Hrvatske športne slege in Slovenske športne zveze ter izmenjali in proučili stališče vrhovnih športnih organizacij glede nove organizacije športa ter ugotovili, da je v interesu športa neizogibno potrebno najti rešitev, ki bo najbolj odgovarjala nemotenemu delu in razvoju športa. Uvidevajoč to potrebo, se bo sestavil poseben odbor šestih članov, ki jih bodo imenovali posamezne vrhovne nacionalne športne organizacije ki bo kar najhitreje proučil vse probleme in zahteve rešitve ter nazadnje predložil svoje poročilo plenumu vrhovnih narodnih športnih organizacij v odobritev. Dne 13. julija se bo sestal ta odbor šestorice v Zagrebu ter bo skušal spraviti v soglasje vsa sporna vprašanja.

Strašna nevihta v Dravski dolini

Maribor, 30. junija.

Danes popoldne ob petih je divjala strašna nevihta nad Limbušem, Bistrico, Rušami in tam okrog. Toča je potolkla vse žito, hmelj, krompir, sadje in grozdje. Koder je padala toča, so vsi pridelki popolnoma uničeni. Toča je padla 5 cm na debelo. Škoda se zaenkrat ne more niti približno oceniti.

Naročajte Slovenski dom!

Brez posebnega obvestila

Globoko potrti naznanjamo žalostno vest, da se je od nas za vedno poslovil naš skrbni soprog, dobri oče, stari očka, tast in stric, gospod

FRANC BATJEL

posestnik, trgovec in obrtnik

dne 29. junija 1940, po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 1. julija 1940 ob 4 popoldne izpred mrliške veže Šlajmerjeva ulica št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo za tiho sožalje.

Ljubljana, Maribor, Vipava, dne 29. junija 1940.

Globoko žalujoči: Marija, soproga; Fanj por. Bergant, Jelka por. Lazar, hčerki; Bergant Stane, Lazar Ferdo, zeta; Marinkica, vnukinja; Franek in Dušan, vnuka — ter ostalo sorodstvo.